

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-9585

Chișinău

23 august 2024

Ministerul Afacerilor Interne
secretariat@mai.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 40/5358 din 20 august 2024/număr unic 554/MAI/2024

Centrul de armonizare a legislației, analizând proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de azil), inclus în pct. 44 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023 și în pct. 175 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr. 887/2023, comunicăm următoarele.

Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-7921 din 15 iulie 2024), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul național asigură transpunerea parțială (selectivă) a următoarelor acte UE: **Directiva 2011/95/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, **Directiva 2013/32/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, precum și **Directiva 2013/33/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.

Astfel, au fost formulate o serie de obiecții de compatibilitate cu actele UE menționate *supra*, precum și cu referire la instrumentele de armonizare (clauza de armonizare și tabelele de concordanță), care **au fost luate parțial în considerare** în procesul de definitivare a proiectului.

Reieșind din considerentul că versiunea actuală a proiectului nu reflectă înlăturarea unor deficiențe expuse anterior, reiterăm următoarele obiecții și observații:

1. În ceea ce privește **compatibilitatea proiectului național cu Directiva 2011/95/UE**, considerăm necesară revizuirea proiectului național în vederea asigurării transpunerii următoarelor norme UE: art. 14 (1), (2) și (6) referitor la revocarea, încetarea sau refuzul de reînnoire a statutului de refugiat, art. 24 (2) și art. 25 (2) referitor la permisul de ședere și documentele de călătorie a beneficiarilor statutului conferit prin protecția subsidiară, art. 28

privind accesul la procedurile de recunoaștere a calificărilor, art. 31 (5) și (6) privind minorii neînsoțiți și art. 37 referitor la condițiile pentru personalul din domeniul vizat. Menționăm că obiectiile de compatibilitate menționate urmează a fi inserate în tabelul de sinteză, cu argumentele corespunzătoare privind acceptarea sau neacceptarea acestora.

2. Cu referire la **tabelele de concordanță** ale directivelor transpuse, la compartimentul 6, reiterăm necesitatea indicării gradului de compatibilitate corespunzător pentru fiecare articol, alineat, paragraf din textul actelor UE, inclusiv pentru cele care au fost transpuse anterior în legislația națională, nu doar pentru cele care constituie obiect al transpunerii prin proiectul național. De asemenea, pentru prevederile UE transpuse de versiunea în vigoare a Legii, în compartimentul 8 al tabelelor, se va insera textul articolelor respective, nu doar denumirea și numărul.

3. Cu referire la clauza de armonizare a proiectului de lege, acesta se va ajusta și se va expune în redacția următoare:

”Prezenta Lege:

- transpune art. 20 (3) și (4) din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337/9 din 20 decembrie 2011, CELEX: 32011L0095;

- transpune art. 2 lit. (d); art. 4 (1); art. 18 (1); art. 24 (1) și (3); art. 26 (1) și (2); art. 37; art. 39 (3) și (4) și Anexa I din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/60 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0032;

- transpune art. 2 lit. (g) și (k); art. 6 (2); art. 8; art. 9 (1) și (3); art. 10 (4); art. 13, art. 17 (1), (3) și (4); art. 20 (1); art. 21; art. 22 (1) și (2); art. 25 (1) și (2) din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/96 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0033.”

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.08.26 07:46:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

/Semnat electronic/

Executor: Budu Cezara
Tel: 022-250-361
E-mail: cezara.budu@gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-7921

Chișinău

15 iulie 2024

Ministerul Afacerilor Interne
secretariat@mai.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr.18-69-7228 din 1 iulie 2024/număr unic 554/MAI/2024

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de azil), inclus în pct. 44 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023.

Anexă: 8 file.

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

/semnat electronic/

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.07.17 16:54:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de azil).

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de azil):

- **transpune art. 20 (3) și (4) din Directiva 2011/95/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337/9 din 20 decembrie 2011, CELEX: 32011L0095;

- **transpune art. 2 lit. (d); art. 4 (1); art. 18 (1); art. 24 (1) și (3); art. 26 (1) și (2); art. 39 (3), Anexa I din Directiva 2013/32/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/60 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0032;

- **transpune art. 2 lit. (g) și (k); art. 6 (2); art. 8; art. 9 (1) și (3); art. 10 (4); art. 13, art. 17 (1), (3) și (4); art. 20 (1); art. 21; art. 22 (1) și (2); art. 25 (1) și (2) din Directiva 2013/33/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/96 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0033.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat are ca scop **avansarea gradului de transpunere** în legislația națională a **Directivei 2011/95/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, a **Directivei 2013/32/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale și a **Directivei 2013/33/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.

Proiectul de Lege are drept obiectiv consolidarea sistemului de azil pentru a preveni abuzurile și pentru a asigura protecția drepturilor solicitanților de protecție internațională în conformitate cu standardele europene și internaționale.

Totodată, proiectul prevede desconcentrarea procedurii de examinare a cererilor de azil prin intermediul direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație (IGM), ceea ce va spori accesul solicitanților la procedura de azil. În acest context, se reglementează detaliat standardele minime pentru acordarea protecției temporare și responsabilitățile autorităților, astfel încât, mecanismul protecției temporare să poată fi activat rapid și eficient în caz de sosiri în

masă. Mai mult, proiectul național include și completări la Legea nr. 140/2013, necesare pentru a reglementa statutul copiilor străini neînsoțiți aflați pe teritoriul Republicii Moldova.

Menționăm că, proiectul este un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul migrației și azilului**, în măsura în care, Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova a asigurat transpunerea parțială a dispozițiilor Directivei 2011/95/UE, Directivei 2013/32/UE și a Directivei 2013/33/UE, prin Legea nr. 151/2016.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *politicilor în domeniul migrației și azilului, pe segmentul legislativ aferent liberei circulații a persoanelor (Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate”)*.

Din perspectiva proiectului examinat, prezintă relevanță directă dispozițiile **Directivei 2011/95/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, ale **Directivei 2013/32/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale și ale **Directivei 2013/33/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.

Transpunerea și implementarea Directivei 2011/95/UE, Directivei 2013/32/UE și a Directivei 2013/33/UE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova asumate prin Titlul III al Acordului de Asociere RM-UE „Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție”, în special, în partea ce vizează cooperarea pe segmentul migrației, azilului și gestionării frontierelor (art. 14).

1. Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 stabilește standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională în Uniunea Europeană (UE). Scopul directivei este de a asigura o protecție uniformă și adecvată pentru refugiați și pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară în toate statele membre ale UE, prin stabilirea unor standarde comune pentru identificarea acestora și pentru conținutul protecției acordate.

Actul UE clarifică termenii de "refugiat" și "apatrid eligibil pentru protecție subsidiară", precum și condițiile pentru evaluarea cererilor de azil, subliniind importanța cooperării între statele membre în acest proces. Aceasta include, de asemenea, detalii privind condițiile pentru acordarea statutului de refugiat și protecție subsidiară, criteriile de evaluare a cererilor și drepturile specifice acordate beneficiarilor de protecție internațională, inclusiv protecția împotriva returnării, accesul la educație, muncă și servicii sociale, în condiții echivalente cu cele ale resortisanților UE.

Menționăm că, **Directiva 2011/95/UE** reformează în fapt și în drept **Directiva 2004/83/CE** a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții statelor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive au nevoie de protecție internațională referitor la conținutul protecției acordate. Directiva asigură un nivel minim de drepturi pentru

cele 2 categorii de beneficiari ai protecției internaționale, oferind, în anumite domenii, standarde de protecție mai înalte în comparație cu reglementarea precedentă (Directiva 2004/83/CE).

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Directivei 2011/95/UE

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a **Directivei 2011/95/UE** în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă **un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul migrației și azilului**, acesta constituind anterior obiect al transunerii parțiale în Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova modificată Legea nr. 151/2016.

Totodată, Directiva 2004/83/CE, abrogată prin Directiva 2011/95/UE a fost transpusă și în Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

b) Analiza comparativă a transunerii Directivei 2011/95/UE

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2011/95/UE, menționăm cu titlul general că, proiectul național, reieșind din obiectul său de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea art. 20 (3) și (4) din actul UE**, conform celor descrise *infra*.

Astfel, la Art. I, pct. 2, proiectul național completează art. 3 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova cu definiția de “solicitant cu necesități speciale” ce corespunde prevederilor art. 20 (3) din Directiva 2011/95/UE.

Art. I, pct. 29 din proiectul Legii completează Secțiunea a 4-a din Capitolul VI al Legii nr.270/2008 cu art. 65¹ ce prevede evaluarea stării de fapt a solicitanților cu necesități speciale similar art. 20 (4) din Directiva 2011/95/UE.

c) Obiecții privind compatibilitatea proiectului național cu Directiva 2011/95/UE

Analizând proiectul prin prisma prevederilor Directivei 2011/95/UE, constatăm că, nici acesta și nici actele normative în vigoare nu asigură transpunerea unor norme UE obligatorii, iar Tabelul de concordanță nu conține informații referitoare la motivele netransunerii sau planificarea transunerii de viitor a acestora.

Astfel, se impune reexaminarea în vederea transunerii a următoarelor norme UE:

- Art. 14 (1), (2) și (6), ce stabilește prevederi referitoare la revocarea, încetarea sau refuzul de reînnoire a statutului de refugiat;
- Art. 24 (2) și art. 25 (2), referitor la permisul de ședere și documentele de călătorie a beneficiarilor statutului conferit prin protecția subsidiară;
- Art. 28 ce se referă la accesul la procedurile de recunoaștere a calificărilor;
- Art. 31 (5) și (6), ce stabilește prevederi detaliate privind minorii neînsoțiți;
- Art. 37, ce stabilește condiții referitoare la personalul din domeniul vizat.

d) Prevederi ale Directivei 2011/95/UE non aplicabile

O serie de dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transunerii, întrucât stabilesc norme care vizează obligații specific pentru statele membre ale Uniunii Europene și pentru Comisia Europeană, norme cu privire la măsuri provizorii și proceduri ale comitetului, precum și prevederi referitoare la norme cu privire la abrogare, intrarea în vigoare și data aplicării ce fie nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE sau *per general* nu pot fi transpuse, după cum urmează: art. 1, art. 14 (5), art. 20 (1), art. 20 (2), art. 36, Capitolul IX “Dispoziții finale” (art. 38 - 42), Anexa I, Anexa II.

2. Directiva 2013/32/UE înlocuiește Directiva 2005/85/CE a Consiliului din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat și stabilește proceduri comune pentru acordarea și retragerea protecției internaționale în Uniunea Europeană, întru eliminarea diferențelor de tratament în analiza și soluționarea cererilor de protecție internațională, creând o procedură uniformă și eficientă la nivelul UE. Directiva subliniază importanța drepturilor fundamentale ale solicitanților de azil, garantând accesul la informații clare, interpretare și asistență juridică, asigurând în același timp proceduri echitabile și transparente.

Actul UE promovează o cooperare strânsă între statele membre pentru a coordona evaluarea cererilor de azil și a asigura standarde comune de protecție și acces egal la resurse sociale și educaționale pentru toți solicitanții. Directiva 2013/32/UE constituie o reformă esențială în cadrul sistemului european de azil, având ca obiectiv final protejarea eficientă și uniformă a persoanelor care îndeplinesc criteriile de refugiat sau de protecție subsidiară, în conformitate cu standardele internaționale și europene.

a) Măsurile naționale de transpunere existente ale Directivei 2013/32/UE

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a **Directivei 2013/32/UE** în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă **un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul migrației și azilului**, acesta constituind anterior obiect al transpunerii parțiale în Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, modificată prin Legea nr. 151/2016.

b) Analiza comparativă a transunerii Directivei 2013/32/UE

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2013/32/UE, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea art. 2 (d); art. 4 (1); art. 18 (1); art. 24 (1) și (3); art. 26 (1) și (2); art. 39 (3), Anexa I**, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.

Astfel, la Art. I, pct. 2, proiectul național completează art. 3 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova cu definiția de “solicitant cu necesități speciale” ce corespunde prevederilor art. 2 (d) din Directiva 2013/32/UE.

Art. I, pct. 3 din proiectul legii modifică conținutul art. 4 din Legea nr. 270/2008 și identifică Inspectoratul General pentru Migrațiune drept autoritatea responsabilă în domeniul migrației conform art. 4 din actul UE.

Normele art. 24 (1) și (2) din actul UE, ce se referă la solicitanții care au nevoie de garanții procedurale speciale sunt transpuse de Art. I, pct. 29 și 30, care completează Legea nr. 270/2008 cu art. 65¹ “Evaluarea stării de fapt a solicitanților cu necesități speciale” și modifică cuprinsul art. 72 “Intervievarea solicitanților de azil în cazul persoanelor cu necesități speciale”.

De asemenea, proiectul național, prin Art. I pct. 27, completează Legea nr. 270/2008 cu art. 64¹, 64², 64³ și 64⁴ și, prin Art. I, pct. 24, modifică conținutul art. 62, stabilind astfel normele referitoare la reținerea persoanelor în acord cu art. 26 al Directivei 2013/32/UE.

La Art. I, pct. 24 din proiect se completează cuprinsul art. 62 “Cererile de azil care fac obiectul procedurii rapide” instituindu-se norme similare cu art. 31 (8) din actul UE.

Normele privind cererile de azil evident nefondate reglementate de art. 32 al Directivei 2013/32/UE sunt transpuse la Art. I, pct.25 al proiectului național, care modifică conținutul art. 63 din Legea nr. 270/2008.

Proiectul național, la Art. I, pct. 26, introduce în Legea 270/2008 un nou articol - art. 63² ce prevede descrierea conceptului de țări terțe sigure similar dispozițiilor art. 38 (1) și (2) și Anexei I din actul UE.

c) Obiecții privind compatibilitatea proiectului național cu Directiva 2013/32/UE

Cu referire Art. I, pct. 29 în ceea ce privește art. 65¹ din proiectul național, se constată transpunerea incompletă a art. 18 “Examen medical” din actul UE. Astfel, proiectul național nu stabilește expres posibilitatea sau obligația de a dispune un examen medical pentru semne de persecuție sau vătămări grave suferite în trecut, așa cum este stabilit de art. 18 din Directiva UE. De asemenea, proiectul național omite specificarea necesității consimțământului solicitantului pentru efectuarea unui astfel de examen și nu precizează modul de tratare a refuzului de a se supune examenului medical. Mai mult, proiectul nu conține prevederi referitoare la informarea solicitantului că poate efectua un examen medical și pe propria cheltuială dacă nu este dispus de autoritate și nu detaliază modalitatea de evaluare a rezultatelor examenelor medicale în coroborare cu alte elemente ale cererii, conform cerințelor Directivei UE.

În ceea ce privește Art. I, pct. 26 din proiectul național, care transpune prevederile art. 36 din Directiva UE privind conceptul de țară de origine sigură, constatăm că proiectul național include doar criteriile generale, cum ar fi respectarea drepturilor fundamentale și principiile democratice, pentru a determina o țară drept sigură. Astfel, proiectul național nu stabilește detaliile specifice și procedurile exacte necesare pentru evaluarea riguroasă a fiecărei țări propuse ca fiind sigură, așa cum sunt stipulate în actul european. De asemenea, proiectul național prevede reevaluarea periodică a listei de țări sigure, însă nu clarifică detaliat cum se aplică criteriile și cum sunt gestionate informațiile de la organizațiile internaționale.

Totodată, proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu conține informații referitoare la gradul de transpunere a acestora în legislația relevantă, cu indicarea actelor normative în vigoare relevante și a prevederilor nemijlocite sau motivele netranspunerii acestora în legislația națională și în proiectul național.

Astfel, se impune reexaminarea în vederea transpunerii a următoarelor norme UE:

- art. 7 (4), ce stabilește dreptul organismelor corespunzătoare de a depune o cerere de protecție internațională în numele unui minor neînsoțit;
- art. 37, ce se referă la desemnarea la nivel național a țărilor terțe considerate țări de origine sigure;
- art. 38 (3) și (4), care stabilește norme detaliate privind conceptul de țară terță sigură;
- Art. 39 (4), (5) și (6), ce instituie conceptul de țară terță europeană sigură;
- Art.42 (3), ce stabilește modalitatea de informare în mod corespunzător despre rezultatul examinării preliminare.

d) Prevederi ale Directivei 2013/32/UE non aplicabile

O serie de dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc norme care vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene și pentru Comisia Europeană, norme cu privire la măsuri provizorii și proceduri ale comitetului, precum și prevederi referitoare la norme cu privire la abrogare, intrarea în vigoare și data aplicării ce fie nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE sau *per general* nu pot fi

transpuse, după cum urmează: art. 1, art. 3, art. 4 (2), art. 5, art. 20 (2-4), art. 38 (5), art. 39 (1), (7), art. 41, art. 42 (2), art. 46 (9-11), art. 47, art. 50, art. 51, art. 52, art. 53, art. 54, art. 55, Anexa I, Anexa II.

3. Directiva 2013/33/UE are drept scop principal garantarea unui nivel de trai demn pentru solicitanții de azil din UE și asigurarea respectării drepturilor omului în cazul acestora. Astfel, actul UE vizează armonizarea condițiilor de primire (accesul la cazare; hrana, îmbrăcămintea; alocațiile financiare; un nivel de trai decent; și îngrijiri medicale și psihologice) în toată UE. Mai mult, Directiva 2013/33/UE prevede că țările UE trebuie să se asigure că solicitanții pot avea acces la un loc de muncă în termen de nouă luni și educație pentru copiii cu vârsta sub 18 ani, pe lângă condițiile de primire de bază.

Menționăm că, Directiva 2013/33/UE înlocuiește Directiva 2003/9/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de stabilire a standardelor minime pentru primirea solicitanților de azil în statele membre.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Directivei 2013/33/UE

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a **Directivei 2013/33/UE** în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul migrației și azilului**, acesta constituind anterior obiect al transpunerii parțiale în Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, modificată prin Legea nr. 151/2016.

b) Analiza comparativă a transunerii Directivei 2013/33/UE

În ceea ce privește transpunerea *Directivei 2013/32/UE*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea art. 2 lit. (g) și (k); art.6 (2); art. 8; art. 9 (1) și (3); art. 10 (4); art. 13, art. 17 (1), (3), (4) și (5); art. 20 (1); art. 21; art. 22 (1) și (2) ; art. 25 (1) și (2)**, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.

Art. I, pct. 2 din proiectul național completează art. 3 din Legea nr. 270/2008 cu definiția de „condiții materiale de primire” și “solicitant cu necesități speciale” în conformitate cu art. 2 (g) și (k) din Directiva 2013/33/UE.

Proiectul legii, prin Art. I, pct. 27, completează Legea nr. 270/2008 cu art. 64¹ „Măsuri restrictive”, art. 64² „Obligarea de a se prezenta la sediul subdiviziunii Inspectoratului General pentru Migrație”, art. 64³ „Cazare într-un centru de cazare”, art. 64⁴ „Măsuri de siguranță”, stabilind norme regulatorii cu privire la detenție similare celor din art. 6 (2), art. 8, art. 9 (1) și (3) și art. 10 (4) din actul UE.

Art. I, pct. 9 lit. b) din proiectul național impune solicitanților să se supună unui examen medical din motive de sănătate publică astfel cum prevede art. 13 din Directiva 2013/33/UE.

Proiectul național, la Art. I, pct. 8, completează Legea nr. 270/2008 cu art. 28¹, instituind norme generale privind condițiile materiale de primire și îngrijire medicală, dar și retragerea acestora stabilite la art. 17 și art. 20 din actul UE.

Art. I, pct. 29 din proiectul național completează Secțiunea a 4-a din Capitolul VI al Legii nr.270/2008 cu art. 65¹ ce prevede evaluarea stării de fapt a solicitanților cu necesități speciale similar art. 22 (1) din Directiva 2013/33/UE.

De asemenea, Art. I, pct. 30 modifică art.72 din Legea nr. 270/2008, reglementând procedura de intervievare a solicitanților de azil în cazul persoanelor cu necesități speciale în conformitate cu art.22 (2) și art. 25 (1) din actul UE.

c) Obiecții privind compatibilitatea proiectului național cu Directiva 2013/33/UE

Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu conține informații referitoare la gradul de transpunere a acestora în legislația relevantă, cu indicarea actelor normative în vigoare relevante și a prevederilor nemijlocite sau motivele netranspunerii acestora în legislația națională și în proiectul național.

Astfel, se impune reexaminarea în vederea transpunerii a următoarelor norme UE:

- Art. 9 (4) - (6), care stabilește garanțiile pentru solicitanții aflați în detenție;
- Art. 15 (3), ce se referă la interzicerea refuzului de acces la piața muncii;
- Art. 29, ce impune asigurarea formării de bază a personalului din statele membre UE.

d) Prevederi ale Directivei 2013/33/UE non aplicabile

O serie de dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc norme care vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene și pentru Comisia Europeană, norme cu privire la măsuri provizorii și proceduri ale comitetului, precum și prevederi referitoare la norme cu privire la abrogare, intrarea în vigoare și data aplicării ce fie nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE sau *per general* nu pot fi transpuse, după cum urmează: art. 1, art. 3, art. 4, art. 9 (7) – (10), art. 11 (6), art. 17 (3) și (4), art. 18 (8) și (9), art. 22 (3) și (4), art.26 (3) – (6), art. 28 (2), Cap. VII “Dispoziții finale”, Anexa I - III.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea actelor UE menționate *supra*, clauza de armonizare a proiectului de lege, urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție:

”Prezenta Lege:

- transpune art. 20 (3) și (4) din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337/9 din 20 decembrie 2011, CELEX: 32011L0095;

- transpune art. 2 lit. (d); art. 4 (1); art. 18 (1); art. 24 (1) și (3); art. 26 (1) și (2); art. 39 (3) și Anexa I din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/60 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0032;

- transpune art. 2 lit. (g) și (k); art. 6 (2); art. 8; art. 9 (1) și (3); art. 10 (4); art. 13, art. 17 (1), (3) și (4); art. 20 (1); art. 21; art. 22 (1) și (2); art. 25 (1) și (2) din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180/96 din 29 iunie 2013, CELEX: 32013L0033.”

b) Obiecții privind tabelele de concordanță

Tabelele de concordanță la proiectul național nu corespund cerințelor legale înaintate pentru acesta. În acest sens, se impune actualizarea acestora în conformitate cu condițiile stabilite de Anexa 3 la HG nr.1171/2018. Astfel, acestea vor fi modificate, după cum urmează:

- La compartimentul 1 se va include nr. CELEX al actului UE;
- La compartimentul 8 se va indica gradul de compatibilitate **pentru fiecare** articol, alineat, paragraf din textul Directivei, nu doar pentru cele ce sunt subiect al transpunerii prin proiectul național. De asemenea, pentru prevederile UE transpuse de versiunea în vigoare a Legii, se va insera textul articolelor respective, nu doar denumirea și numărul.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, în procesul de definitivare a proiectului național, acesta va fi revizuit potrivit observațiilor expuse mai sus, precum și vor fi ajustate instrumentele de armonizare.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM-UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Cezara BUDU, consultant principal

Tel: 022-250-361

Email: cezara.budu@gov.md

